

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

Familiesammenføring
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Høringssvaret er sendt pr. mail til:
uibm@uibm.dk og sbo@uibm.dk

6. januar 2016

Høringssvar vedrørende lovforslag L87 om ændring af udlændingeloven

Røde Kors takker for invitationen til at afgive høringssvar vedrørende lovforslag L87 om ændring af udlændingeloven. Vores svar tager udgangspunkt i lovforslagets opbygning med en kort generel kommentar til forslaget og en konkret vurdering af de enkelte afsnit i lovforslaget.

1. Generel kommentar

Røde Kors konstaterer, at formålet med lovforslaget er at regulere antallet af flygtninge, der kommer til Danmark, så sammenhængskraften i det danske samfund kan opretholdes og integrationen kan lykkes. Med 60 millioner flygtninge i verden vil der fortsat komme mange asylansøgere til Danmark. Frem for isolerede danske forsøg på at begrænse antallet af flygtninge, der kommer her til landet, så Røde Kors gerne, at Danmark engagerede sig aktivt i globale og fælles europæiske løsninger.

Vi ønsker, at de flygtninge, der kommer hertil, bliver mødt med værdighed, medmenneskelighed og ordentlighed i tale og handling. Med lovforslagets generelle tone og skærpelse af regler vil det efter Røde Kors' opfattelse og mangeårige erfaringer på asyl- og integrationsområdet i stedet medvirke til, at nyttilkomne flygtninge får en betydelig vanskeligere start i det danske samfund. Dette er til skade for den gode integration og dermed samfundets sammenhængskraft.

2. Udskydelse af retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus

Røde Kors er bekymret over forslaget om at udskyde retten til familiesammenføring for personer med midlertidig beskyttelsesstatus. Uanset hvor stort flygtningepresset måtte opleves, så er adskillelse af familier i 3 år urimeligt og ødelæggende.

Alle adskilte familier har brug for at blive genforenet i sikkerhed. At undvære sin familie og ikke vide, hvornår man kan blive genforenet, er en tilstand, som kan udløse traumer og psykiske problemer til skade for den enkelte og vedkommendes familie.

De menneskelige konsekvenser af flugt kombineret med langvarig adskillelse fra den nærmeste familie modvirker uden tvivl god og ordentlig integration – stik imod en af intentionerne i lovforslaget. I Røde Kors oplever vi, hvordan en tryk hverdag – herunder ordnede familieforhold – har betydning for overskuddet til reel integration. Derfor er vi alvorligt bekymrede for, at forslaget om at udskyde familiesammenføring vil føre til en vanskeligere integration.

Røde Kors anerkender, at lovforslaget, når særlige grunde jf. særligt artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention taler derfor, indeholder muligheden for, at udlændinge med midlertidigt ophold kan få familiesammenføring tidligere. Røde Kors appellerer til, at denne mulighed udnyttes i udstrakt grad, særligt når der er tale om børn (også under hensyn til FN's børnekonventions artikel 9 og 10). Muligheden bør også være til stede ift. særligt sårbare familiemedlemmer og familiemedlemmer, som befinder sig i dokumenterbar livsfare, og ikke som anført i forslaget blot hvor der er alvorligt syge børn eller en handicappet ægtefælle, som man har passet inden flugten.

Grundlæggende ser Røde Kors ud fra et humanitært synspunkt gerne, at udlændingelovens § 7, stk. 3 udgår, idet midlertidigt ophold medfører en særlig usikker og sårbar position for flygtninge. Den øvrige lovgivning kan sagtens rumme at give opholdstilladelse for kortere tid og inddrage opholdstilladelser, hvis forholdene i hjemlandet ændrer sig tilstrækkeligt. Mennesker er i dag længere tid på flugt end tidligere, fordi konflikter udvides i tid og kompleksitet. Vi kan derfor forudse, at midlertidigt ophold i større udstrækning bliver til en langvarig position i usikkerhed for mennesker, der har behov for tryghed og beskyttelse.

3. Ændring af reglerne om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse

Røde Kors noterer sig, at kravet for at opnå tidsubegrænset ophold udvides fra 5 år til 6 år, men at der kan meddeles tidsubegrænset ophold efter 4 år, såfremt en række betingelser er opfyldt. Derudover ændres nogle af betingelserne for at få tidsubegrænset ophold, og der indføres yderligere krav.

Ift. forslaget om at forlænge karenstiderne ved *kriminalitet* med 50 %, så der går længere fra løsladelse til mulighed for tidsubegrænset opholdstilladelse, skal Røde Kors gøre opmærksom på, at integrationsincitamentet for nogle kan svækkes ved karenstider, der ikke står mål med forbrydelsens karakter. Røde Kors skal derfor opfordre til at overveje, om en 50 % forlængelse er lige hensigtsmæssig ved alle kriminalitetstyper.

Forslagets nye krav til *danskkundskaber* indebærer, at udlændinge fremover skal bestå Prøve i Dansk 2 og som hidtil Prøve i Dansk 1. Røde Kors skal gøre opmærksom på, at vores erfaringer fra det lokale integrationsarbejde viser, at det i dag er uhensigtsmæssigt vanskeligt at avancere eller blive omplaceret på danskuddannelsen. Derfor vil vi foreslå, at det skal være lettere at blive flyttet fra DU1 til DU 2, hvis man har evnerne til det.

Røde Kors er enige i, at uddannelse og beskæftigelse er vigtige forudsætninger at være en integreret del af det danske samfund. Lovforslaget indeholder et *beskæftigelseskrav* på ordinær fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 måneder inden for 3 år forud for meddelelse om tidsubegrænset ophold. Det betyder, at det ikke længere bliver muligt for flygtninge at medregne deltidsbeskæftigelse og – uddannelse.

Beskæftigelse eller uddannelse på mindre end fuld tid kan efter Røde Kors' opfattelse være en god, nødvendig og tilstrækkelig vej på det danske arbejdsmarked og i det danske samfund, ligesom det er for andre. Derfor bør beskæftigelse og uddannelse på deltid indgå i en konkret vurdering i ansøgning om tidsubegrænset ophold frem for definitivt ikke at tælle med.

Med lovforslaget indføres betingelsen om at opfylde to af fire supplerende betingelser for at kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse. For Røde Kors gælder de samme synspunkter om kravet om *danskkundskaber* og *beskæftigelseskravet* som under de grundlæggende kriterier. Med hensyn til *indkomstkra*vet på 270.000 kr., er det uklart for Røde Kors, hvorfor netop dette beløb er valgt.

Røde Kors oplever en anerkendelse af de frivillige organisationers og civilsamfundets betydning for integrationen i kravet om *aktivt medborgerskab*, hvor udlændingen skal dokumentere mindst 1 års deltagelse i bestyrelse, organisationer mv. Vi skal dog påpege, at det ikke må gøres til en administrativ meropgave for de frivillige ledere at skaffe og attestere dokumentation for de frivilliges indsats, for at det kan føre til en opfyldelse af kriteriet. Det må være en sag mellem ansøger og myndighed.

Med lovforslaget ophæves endvidere muligheden for *lempeligere adgang* til permanent ophold for andre end personer, som Danmarks internationale forpligtelser (fx FN's Handicapkonvention) tilsiger. Røde Kors støtter betydningen af at overholde FN's Handicapkonvention. Men vi skal samtidig gøre opmærksom på, at særligt udsatte og sårbare flygtninge fx traumatiserede med PTSD ikke nødvendigvis er omfattet af handicapkonventionen. Vi oplever, at de pga. deres traumer mv. ikke formår at opnå tilknytning til det danske arbejdsmarked eller erhverve sig de fornødne danskundskaber og dermed ikke kan opnå en tidubegrænset opholdstilladelse.

4. Skærpelse af reglerne om inddragelse af flygtnings opholdstilladelse

Røde Kors noterer sig, at flygtninge ifølge lovforslaget ved begrundet ansøgning eller efterfølgende dokumentation, fortsat kan rejse til hjemlandet uden inddragelse af deres opholdstilladelse. For Røde Kors er det vigtigt, at muligheden fortsat består i forbindelse med dødsfald eller alvorlig sygdom i familien. I forhold til ferie, forretningsrejser og lignende kortvarige ophold finder Røde Kors det beklageligt, at der indføres en generel bevisbyrde-regel, og vi skal gøre opmærksom på, at der formodentlig fortsat vil være flygtninge, der godt kan indrejse og opholde sig i det land, de er flygtet fra, i en kortere periode uden at det betyder, at de ikke fortsat har behov for beskyttelse fra forfølgelse.

5. Indførelse af gebyrer på familiesammenføringsområdet og for tidsubegrænset opholdstilladelse til flygtninge m.fl.

Med lovforslaget genindføres gebyrer på familiesammenføringsområdet medmindre Danmarks internationale forpligtelse eller EU-reglerne tilsiger andet. Røde Kors er ikke tilhænger af de nævnte gebyrer på indgivelse af ansøgninger om opholdstilladelser på familiesammenføringsområdet – ikke mindst set i lyset af at flere nytillkomne flygtninge kan se frem til et spinkelt indtægtsgrundlag på integrationsydelse.

Samvær og tryghed i familien er væsentlige elementer for integration, og økonomiske barrierer for at blive genforenet med sin familie må ikke blive en hindring for en vellykket integration. Derudover ville det være hensigtsmæssigt, om forholdene til Danmarks internationale forpligtelser og EU-reglerne var afklaret før fremsættelsen af lovforslaget.

Når der indføres gebyrer, er det rimeligt, at ansøgninger normalt afvises, hvis gebyret ikke er betalt. Røde Kors vil derfor opfordre til, at Udlændingestyrelsen i modsætning til den tidligere praksis får pligt til rettidigt og skriftligt at oplyse flygtninge om betalingsbetingelser og – muligheder og for at rette eventuelle fejl i betalinger, så en ansøgning kan genoptages. Røde Kors skal endvidere henlede opmærksomheden på en særlig opgave i forhold til unge, uledsagede mindreårige, som kan have særlig vanskeligt ved at skaffe den tilstrækkelige økonomi og håndtere betaling af de nævnte gebyrer.

6. Inddragelse af asylansøgers midler og øget egenbetaling

Røde Kors' opfattelse er, at det er et rimeligt, at udlændinge omfattet af udlændingelovens § 42 a, der selv har tilstrækkelige midler, ikke skal have dækket deres eller deres families udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Som hidtil vil det i praksis formentlig fortsat være vanskeligt at administrere en betaling eller tilbagebetaling.

Røde Kors vurderer, at forslaget om at give politiet mulighed for tvangsindgreb, herunder visitation og ransagning, bør følges af klare retningslinjer for, hvordan dette kommer til at foregå værdigt, ordentligt og sikkert. Derudover må det efter Røde Kors' opfattelse være indiskutabelt, at almindelige brugsgenstande som ure og mobiltelefoner mv. og værdigenstande, som har en særlig personlig betydning, ikke beslaglægges med henblik på betaling for underhold, ophold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser mv. I forvejen er udlændinge omfattet af pligt til at oplyse om deres økonomiske forhold, og denne oplysningspligt er efter vores opfattelse tilstrækkelig til at vurdere en eventuel egenbetaling.

7. Nedsættelse af ydelser på asylområdet

Røde Kors kan ikke tilslutte sig den foreslåede reduktion af ydelserne på 10 % på asylområdet. En værdig tilværelse i asylfasen, og en hverdag, der bedst mulig ligner normal levevis, giver de bedste forudsætninger for en vellykket integration. Derfor anbefaler Røde Kors så vidt muligt selvhushold på asylcentre. Dette bliver endnu vigtigere, når vi forventeligt kan se frem til en periode, hvor opholdet på asylcentre bliver længere. Når vi gerne vil sikre, at de mennesker, der kommer ud i kommunerne, er selvhjulpne og integrationsparate, skal asylfasen ikke hensætte asylansøgere i en inaktiv hverdag, som en sænkelse af ydelserne vil bidrage til.

8. Afskaffelse af asylansøgers adgang til at blive indkvarteret i selvstændige og særlige boliger uden for asylcentre

Røde Kors har dokumenteret, at egen bolig eller privat indkvartering udenfor asylcentre kan have en udstrakt positiv betydning. Det gælder eksempelvis børnefamilier og uledsagede mindreårige, der kan finde en tryk og sikker indkvartering og reetablere nære relationer. Derfor er det glædeligt at konstatere, at reglerne om indkvartering i egenfinansieret bolig jf. udlændingelovens § 42 k og privat indkvartering jf. udlændingelovens § 42 l ikke ændres.

Vi vil i særlig grad opfordre til, at uledsagede mindreårige kan privat indkvarteres hos herboende familiemedlemmer så kort tid som muligt efter ankomst til Danmark fremfor nu, hvor der skal gå minimum seks måneder. Med presset på indkvarteringsmulighederne og de positive effekter af privat indkvartering er det oplagt at genindføre muligheden inden de seks måneder. Det skal understreges, at privat indkvartering naturligvis skal foregå professionelt og sikkert.

9. Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge

Røde Kors' erfaringer på asyl- og integrationsområdet bekræfter, at aktiv samfundsdeltagelse er vigtige forudsætninger for en vellykket genbosætning. Derfor kan hensynet til den enkelte kvoteflygtning, vedkommendes families fremtidsmuligheder og generelle samfundshensyn tale for, at der ved udvælgelse af kvoteflygtninge blandt andet kan lægges vægt på udlændingens mulighed for at blive integreret i det danske samfund.

Røde Kors mener, at det primære kriterium for udvælgelse af kvoteflygtninge fortsat er og bør være, om vedkommende er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og dermed at beskyttelselementet og genbosætning med mulighed for at holde familier samlet har højeste prioritet. Derfor bifalder Røde Kors, at lovforslaget præciserer dette forhold.

Tilsvarende ser vi med tilfredshed, at den nuværende anvendelse af hasteplasser og pladserne under den såkaldte "Twenty or More"-ordning ikke mindskes, og at det foreslåede integrationspotentialekriterium ikke vil skulle anvendes ved behandlingen af disse sager. Udlændingestyrelsen skal som hidtil sikre, at der, i det omfang UNHCR anmoder om det, udvælges det nævnte antal flygtninge under de pågældende kategorier.

10. Økonomiske og administrative konsekvenser

Røde Kors er bekymret for forslaget om at afskaffe statens betaling for transport til familiesammenførte til herboende flygtninge. For mange vil der være tale om så store udgifter, at økonomien i sig selv kan være en hindring for familiesammenføring, selvom den formelt er imødekommet. Dette gælder ikke mindst uledsagede børn og unge under 18 år.

Venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær